

Research Paper

Predicting bullying behavior of students based on dark triad of personality and time perspective

Leyla. Sadeghi¹ & Susan. Alizadehfard^{2*}

1. M.Sc., Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

2. Associate Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

Citation: Sadeghi, L. & Alizadehfard, S. (2022). [Predicting bullying behavior of students based on dark triad of personality and time perspective (Persian)]. *Journal of School Psychology and Institutions*, 11(3):57-71. <https://doi.org/10.22098/jsp.2022.1823>

doi: 10.22098/jsp.2022.1823

Article Info:

Received: 2019/11/15

Accepted: 2022/10/14

Available Online: 2022/12/21

Key words:

Bullying, time perception, dark tetrad personality, machiavellianism, narcissism.

ABSTRACT

Objective: The purpose of this study was to predict bullying behavior of students based on dark triad of personality and time perspective.

Methods: The research method of this study was descriptive-correlational. The population of the study consisted of all male students studying in Tehran in academic year 2018-2019. Using cluster random sampling, 200 eligible students were selected. In this study, the Adolescent Time Inventory (Mello & Worrell), Illinois Bullying Scale (Espelage & Holt) and dark triad of personality (Jonason & Webster) were used as the instruments.

Results: The results indicated that dark triad of personality, machiavellianism, narcissism, and past negative can predict 61% of variances in bullying behavior in students. In addition, negative past indirectly predicts bullying behavior by mediating machiavellianism ($p < 0.001$).

Conclusion: The results of this study emphasize the importance of understanding the dimensions of time perception and dark triad of personality in reducing bullying behavior in students.

Extended Abstract

1. Introduction

Bullying is a pervasive international problem and a very important topic for intervention and empirical studies (Gafni, Farrington, & Toffey, 2019) and is a subset of aggressive behavior in which an individual or a group of individuals deliberately attack, humiliate and deprive other people and often disabled people. Recent research shows different forms of bullying, bullying among children and adolescents, bullying at school, cyberbullying (Betts, 2016) and even bullying in adults, especially in the workplace (Kowalski, Tutt, & Morgan, 2018). Meanwhile, school bullying has attracted the attention of parents and school officials who are concerned about the safety and mental health of students (Hong and Splich, 2012).

In this regard, one of the very important factors in the field of mental health and

psychopathology, especially bullying behavior, can be mentioned personality traits (Valizadeh Shafaq, Azadmard, Abulqasmi & Hajilo, 2016). Psychologists believe that every behavior that a person shows is influenced by many factors such as environmental, emotional and personality factors (Hoben, Kells, Vanstiland, Burns, Slovigien et al., 2017). By examining the background of studies in the field of personality psychology and in the field of mental health, especially the study of the psychological state of people in the face of adverse situations, it is important to pay attention to the perspective of time. Time perspective is an integral element of a person's personality structure (Blutova & Khachaturova, 2013). This concept is one of the concepts that has been introduced in the literature of cognitive psychology and personality in recent decades, which was first proposed by Zimbardo and Boyd (1999) as a basic dimension in the structure of cognitive psychology of time. Based on that, human experiences are separated according to past, present and future.

*Corresponding Author:

Susan. Alizadehfard

Address: Associate Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

Tel: +98 (912) 5355720

E-mail: s.alizadeh@pnu.ac.ir

This psychological construct explains how a person's perception of the past, present, and future affects decision-making, actions, and behavior. The occurrence of bullying behaviors in school and the consequences related to it in a special way in recent years have attracted the attention of experts, psychologists and school counselors and it is an all-round necessity. On the other hand, a comprehensive understanding of etiological factors is as vital as successful treatment goals to reduce this problem. Therefore, based on the review of the study background and the common processes between bullying and personality theories, investigating this phenomenon from the perspective of dark personality traits and the perspective of time is important, original and interesting. Therefore, the current study aims to investigate the relationship between bullying with dark personality traits and time perspective and to answer the basic question of whether dark personality traits and time perspective can influence bullying behavior. predict students?

2. Materials and Methods

The design of the current research was correlational. The population included all male students aged 12 to 18 in Tehran. By using cluster random sampling method, 4 regions (2, 4, 7 and 12) were randomly

selected from among the educational districts of Tehran. In the next stage, one school in the first secondary level and one school in the second secondary level and within the age limit of the community were selected from each region. After receiving the necessary permits, four classes were selected from each school and 15 teenagers were randomly selected as a sample group. According to the number of variables under study, the number of samples was considered to be 200 people. The criteria for selecting the sample included the age range between 12 and 18 years and full consent to participate in the research. In the current research, Melo and Worrell's Time Perception Questionnaire (2007), Illi Noiz Bullying Scale (Splagge & Holt, 2001) and Johnson and Webster's Dark Personality Questionnaire (2010) were used as tools.

3. Results

In order to examine the predictive power of bullying by the dimensions of time perspective and the components of dark personality traits, the regression analysis method was used, the summary of the results of which is presented in Table 1.

Table 1. The results of simple regression analysis of bullying with dimensions of time perspective and dark personality traits

Predictive variables	B	β	P	R	R ²	P
Past negative	0.873	0.247	0.008	0.608	0.537	0.001
Present negative	0.631	0.140	0.026			
Dark traits	0.816	0.211	0.001			
Machiavellianism	0.903	0.250	0.0001			
Narcissism	0.870	0.231	0.001			

As seen in Table 1, negative past, dark personality traits in general and Machiavellian components and narcissism as predictive variables can predict bullying behavior and explain a total of 60% of the criterion

variable variance ($F=-21.59$, $p < 0.01$). Next, the direct and indirect paths between the research variables and its results are shown in Table 2.

Table 2. Estimation of direct and indirect effects in the final model

Relation	β	T	p-value	Effects
Past negative → Bullying	0.247	3.690	0.008	Direct effects
Machiavellianism → Bullying	0.250	5.063	0.0001	Direct effects
Narcissism → Bullying	0.231	2.036	0.001	Direct effects
Past negative → Machiavellianism	0.198	1.993	0.042	Direct effects
Past negative → Machiavellianism → Bullying	0.262	5.117	0.0001	Indirect effects

As shown in Table 2, focusing on the negative past, Machiavellian personality traits and narcissism have a direct effect on the occurrence of bullying behavior. Also, focusing on the negative past is indirectly effective on bullying behavior by influencing the appearance of Machiavellian traits.

4. Discussion and Conclusion

This research was conducted in order to investigate the relationship between dark personality traits and time perspective in predicting bullying behavior in students. The results of this research showed that negative past, negative present, and dark personality traits have a significant positive relationship with bullying behavior in students and have the greatest contribution in predicting bullying behavior, respectively.

4. Discussion and Conclusion

Also, the current research showed that other dimensions of time perspective, including positive past, positive present, positive future, and negative future, have no significant relationship with students' bullying behavior. The most key result of the present study was the finding that the negative past predicts bullying behavior indirectly and with the mediation of Machiavellian trait. These results are indirectly in line with the results of previous studies (Holt et al., 2015; Sekel & Farrington, 2015; Toffi et al., 2016; Zimbardo & Boyd, 2008; Przepiorka et al., 2019; Soleimani, 2016; Alizadeh Fard & Madaeni Beile Dargh, 2018; Alizadeh Fard & Vathaghti Fazel, 2018). In general, in explaining the results, it can be stated according to the theory of time perspective that time understanding is a structural-cognitive process in individual and social performance, which is often unconsciously influenced by individual experiences and Social processes the individual and encodes, stores and represents them in specific temporal formats. Our understanding of time in a very dynamic way affects our judgments, decisions and actions on the one hand and our expectations, goals, speculations and imaginations on the other hand. With a little reflection, we can understand the process of social processing as a common cognitive factor between the structure of time perception and bullying.

On the other hand, the negative past indicates a negative, disturbing and pessimistic view of the past. Background studies have shown that the negative past is related to many mental disorders and behavioral problems. Therefore, according to the theory of time perspective and the theory of social information processing, and with emphasis on negative attitude

and cognitive interpretation, as well as lack of appropriate decision-making, there is a positive relationship between negative past and negative present with bullying behavior. Also, according to characteristics such as lack of guilt, inadequate moral development, lack of empathy, emotional coldness, aggressiveness, etc., which are also characteristics of dark personality traits, according to the study background of people, you have this characteristic. are subject to the tendency and adherence to illegal behaviors including bullying behavior, so the relationship between dark personality traits and bullying behavior can be explained.

5. Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

Compliance with ethical guidelines all ethical principles were considered in this study. The participants were informed about the purpose of the research and its implementation stages. They were also assured about the confidentiality of their information and were free to leave the study.

Funding

This research did not receive any grant from funding agencies in the public, commercial, or non-profit sectors.

Authors' contributions

Authors have participated in the design, implementation and writing of all sections of the present study.

Conflicts of interest

The authors declare no conflict of interest.

مقاله پژوهشی

پیش‌بینی رفتار قلدری دانش‌آموزان بر اساس صفات تاریک شخصیت و چشم‌انداز زمان

لیلا صادقی^۱ و سوسن علیزاده فرد^{۲*}

۱. کارشناس ارشد، گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

۲. دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

چکیده

اطلاعات مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۸/۲۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۷/۲۲

تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۰۹/۳۰

هدف: پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی رفتار قلدری دانش‌آموزان بر اساس صفات تاریک شخصیت و چشم‌انداز زمان بود.**روش‌ها:** روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان پسر مشغول به تحصیل سال ۱۳۹۷-۹۸ در شهر تهران بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای ۲۰۰ نفر از دانش‌آموزان واجد شرایط انتخاب شدند. در پژوهش حاضر از پرسشنامه درک زمان ملو و وورل، مقیاس قلدری ایلی نوبز اسپلاگه و هولت و پرسشنامه شخصیت تاریک جانسون و وبستر به‌عنوان ابزار استفاده شد.**یافته‌ها:** نتایج نشان داد که صفات تاریک شخصیت کلی، مؤلفه‌های ماکیاولی و خودشیفته، و گذشته منفی می‌توانند در مجموع ۶۱ درصد از تغییرات رفتار قلدری در دانش‌آموزان را پیش‌بینی کنند. همچنین نتایج رگرسیون نشان داد که گذشته منفی بصورت غیرمستقیم و با میانجی‌گیری مؤلفه ماکیاولی، رفتار قلدری را پیش‌بینی می‌کند ($P < ۰/۰۰۱$).**نتیجه‌گیری:** نتایج حاصل از این یافته‌ها به ضرورت توجه به ابعاد چشم‌انداز زمان و صفات تاریک شخصیت در کاهش رفتار قلدری دانش‌آموزان تأکید ویژه می‌کند.

کلیدواژه‌ها:

قلدری، چشم‌انداز زمان، صفات تاریک شخصیت، ماکیاولیسم، خودشیفتگی.

مقدمه:

قلدری^۱ یک مشکل فراگیر بین‌المللی و یک موضوع بسیار مهم برای مداخله و مطالعات تجربی است (گفنی، فارینگتون و توفی،^۲ ۲۰۱۹) و به‌عنوان زیرمجموعه رفتار پرخاشگرانه است که در آن فرد یا گروهی از افراد به‌طور عمدی افراد دیگر و اغلب افراد ناتوان را مورد حمله، تحقیر و محرومیت قرار می‌دهند. تحقیقات اخیر اشکال مختلفی را از قلدری نشان می‌دهد، قلدری در بین کودکان و نوجوانان، قلدری در مدرسه، قلدری سایبری (بتس،^۳ ۲۰۱۶) و حتی قلدری در بزرگسالان به ویژه در محیط کار (کوالسکی، توت، مورگان،^۴ ۲۰۱۸). در این میان قلدری در مدرسه توجه والدین و مسئولین مدارس که نگران امنیت و سلامت روانی دانش‌آموزان هستند، را به خود جلب کرده است (هونگ و اسپلیچ،^۵ ۲۰۱۲). قلدری در مدرسه مشکل بزرگی است که ۲۰ تا ۲۵ درصد

دانش‌آموزان را درگیر کرده است (جونن، اسپونزا و اسکاوتر،^۶ ۲۰۱۶). مطالعات، روند فزاینده آمار رفتار قلدری و قربانی را در دانش‌آموزان نشان می‌دهد. جدیدترین گزارش سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل (یونسکو)^۷ (۲۰۱۸) بیان می‌کند که قلدری و سایر اشکال خشونت تقریباً یک سوم دانش‌آموزان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. یک متاآنالیز گسترده گزارش کرده است که میانگین شیوع درگیری و قلدری مدارس در ۸۰ کشور مختلف ۳۵ درصد بوده است (مودسکی^۸ و همکاران ۲۰۱۴؛ عزتی بابی و آفاجانی، ۱۴۰۱).

1. bullying
2. Gaffney, Farrington & Ttofi
3. Betts
4. Kowalski, Toth & Morgan
5. Hong., Espelage
6. Juvonen, J, Esponzoza & schacter
7. United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization
8. Modecki

* نویسنده مسئول:

سوسن علیزاده فرد

نشانی: دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

تلفن: ۰۳۵۵۷۲۰ (۹۱۲) ۹۸+

پست الکترونیکی: s.alizadeh@pnu.ac.ir

روان‌شناسی مدرسه و آموزشگاه

مطرح گردید که به دلیل داشتن ابعاد مشترکی در یک خوشه مفهومی قرار گرفته‌اند. سه گانه فوق اگر چه از نظر اجتماعی ناپسند و نامطلوب بشمار می‌آیند، اما در حوزه عملکرد بهنجار قرار گرفته و می‌توان در جمعیت عادی مشاهده کرد. صفات سه گانه مورد بحث به‌عنوان صفت شخصیتی نامطلوب اجتماعی با ویژگی‌هایی مانند غیر قابل اعتماد بودن، فقدان همدلی، بی‌صدقتی، گرایش‌های ضداجتماعی، بدخواهی و کینه‌جویی اجتماعی (استید، فیکن، کی و مدرموت^۸، ۲۰۱۲)، پرخاشگری (گو و تانگ^۹، ۲۰۱۳)، تکانشگری و خطرجویی (کریسل، کروزر، وبستر^{۱۰}، ۲۰۱۳)، و سوء‌مصرف مواد و مصرف الکل (استید و همکاران، ۲۰۱۲) همراه هستند که زمینه را برای گرایش فرد به رفتارهای نابهنجار اجتماعی یا درگیری با قانون فراهم می‌کند (جانسون و وبستر^{۱۱}، ۲۰۱۲).

از طرفی با بررسی پیشینه مطالعاتی در حوزه روان‌شناسی شخصیت و در حوزه سلامت روان به ویژه مطالعه وضعیت روان‌شناختی افراد در مواجهه با موقعیت‌های نامطلوب، توجه به چشم‌انداز زمان^{۱۲} دارای اهمیت است. چشم‌انداز زمان عنصر جدایی‌ناپذیر ساختار شخصیت فرد است (بلوتووا و هاچاتوروا^{۱۳}، ۲۰۱۳). این مفهوم یکی از مفاهیمی است که در دهه‌های اخیر در ادبیات روان‌شناسی شناختی و شخصیت وارد شده است که اولین بار توسط زیمباردو و بوید^{۱۴} (۱۹۹۹) به‌عنوان یک بعد اساسی در ساختار روان‌شناسی شناختی زمان مطرح شد که بر اساس آن تجارب انسان بر حسب زمان گذشته، حال و آینده تفکیک می‌شود. این سازه روان‌شناختی توضیح می‌دهد که چگونه ادراک فرد از گذشته، حال و آینده بر تصمیم‌گیری و اعمال و رفتار تأثیر می‌گذارد.

این رفتار سلامت دانش‌آموزان را تحت تأثیر قرار می‌دهد (آلبایراک، ییلدیز و ارول^{۱۵}، ۲۰۱۵) و با مشکلات تحصیلی و اجتماعی دانش‌آموزان (کمودکا، کاواریتا و کوپولا^{۱۶}، ۲۰۱۵)، عملکرد تحصیلی ضعیف (رامون و موریلو^{۱۷}، ۲۰۱۲؛ دلپراتو، اکیمپونگ و دان^{۱۸}، ۲۰۱۷) و پیوند ضعیف با مدرسه (محبی، میرنسب و واینر^{۱۹}، ۱۳۹۷) در ارتباط است. اخیراً فرای و همکاران (۲۰۱۸) متاآنالیز گسترده‌ای را در ۲۱ کشور انجام دادند تا رابطه خشونت دانش‌آموزان و پیامدهای آموزشی را بررسی کنند. این مطالعه نشان داد که تجربیات قلدری در کودکی با میزان بالاتر ترک تحصیل و غیبت مدرسه ارتباط معناداری دارد. علاوه بر این مروری بر پیشینه مطالعاتی نشان می‌دهد که قلدری با بسیاری از متغیرهای روان‌شناختی دیگر نیز در ارتباط است. به‌عنوان مثال، قلدری با عزت نفس پایین، افسردگی، اضطراب، آسیب رساندن به خود، تمایل به خودکشی (هولت، ویولو کانتور، پولانین، هالند، دگو و همکاران^{۲۰}، ۲۰۱۵)، بی‌خوابی، احساس تنهایی، فقدان دوست (اولیورا، ۲۰۱۶)، شایستگی اجتماعی پایین (گومز و اورتیز^{۲۱}، ۲۰۱۷؛ عزتی بایی و میکائیلی، ۱۴۰۰)، رفتارهای پرخطر مانند مصرف مواد و سیگار (توفی، فارینگتون، لوسل، کارگو، تودوراکیس^{۲۲}، ۲۰۱۶) و همدلی پایین (سکول و فارینگتون^{۲۳}، ۲۰۱۵) در ارتباط است. با توجه به این اهمیت و همچنین به دلیل شیوع بالای قلدری در مدارس و پیامدهایی که این پدیده به همراه دارد، پژوهشگران در طول چند دهه به مطالعه و بررسی رابطه آن با سازه‌های مختلف تحصیلی و روان‌شناختی پرداخته‌اند (والترز و اسپیلج^{۲۴}، ۲۰۱۸)، با این وجود، مطالعات محدودی به بررسی متغیرهای همبسته با آن اختصاص یافته است که بتوانند اساس رویکردهای پیشگیرانه و مداخله‌ای مؤثر قرار گیرند.

در همین راستا، از عوامل بسیار مهم در زمینه سلامت روانی و نیز آسیب‌شناسی روانی به‌ویژه رفتار قلدری، می‌توان به ویژگی‌های شخصیتی اشاره کرد (ولی زاده شفق، آزادمد، ابولقاسمی و حاجیلو، ۱۳۹۶). روان‌شناسان معتقدند هر رفتاری که فرد از خود نشان می‌دهد، تحت تأثیر عوامل بسیاری همچون عوامل محیطی، عاطفی و شخصیتی است (هوبن، کلس، وانستیلند، برنز، اسلوویگن^{۲۵}، و همکاران، ۲۰۱۷). تا به امروز، سازه‌های متعددی برای بررسی این صفات پیشنهاد شده که هر یک چشم‌اندازی منحصر به فرد و سازمان یافته را در این رابطه مطرح کرده‌اند. در این میان اصطلاح سه گانه تاریک شخصیت^{۲۶} برای اشاره به سه صفت ماکیاولیسم^{۲۷}، خودشیفتگی^{۲۸} و جامعه ستیزی^{۲۹} توسط پولهاوس و ویلیامز^{۳۰} (۲۰۰۲)

1. Albayrak, Yildiz & Erol
2. Camodeca., Caravita & Coppola
3. Ramon & Murillo
4. Delprato, Akyeampong & Dunne
5. Wiener
6. Fry
7. Holt, Vivolo-Kantor, Polanin, Holland, DeGue
8. Gómez-Ortiz
9. Tfofi, Farrington, Lösel, Crago & Theodorakis
10. Sekol
11. Walters, & Espelage
12. Houben, Cles, Vansteelandt, Berens, Sleuwaegen
13. dark triad of personality
14. machiavellianism
15. narcissism
16. psychopathy
17. Paulhus and Williams
18. Stead, Fekken, Kay, Mcdermott
19. Gao, Y., Tang
20. Crysel, Crosier, Webster
21. Jonason, Webster
22. time perspective
23. Bolotova, Milana R. Hachaturova
24. Zimbardo & Boyd

دانش‌آموزان پسر ۱۲ تا ۱۸ سال شهر تهران بود. با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای از بین مناطق آموزش و پرورش شهر تهران، ۴ منطقه (۲، ۴، ۷ و ۱۲) به شکل تصادفی انتخاب شد. در مرحله بعد از هر منطقه، یک مدرسه در مقطع اول متوسطه و یک مدرسه در مقطع دوم متوسطه و در محدوده سنی جامعه، انتخاب شدند. سپس با دریافت مجوزهای لازم، از هر مدرسه چهار کلاس انتخاب و ۱۵ نوجوان به صورت تصادفی به عنوان گروه نمونه برگزیده شدند. با توجه به تعداد بالای حجم جامعه و اینکه تعداد قابل قبول نمونه برای پژوهش‌های همبستگی ۱۵ تا ۲۰ نفر برای هر زیرمقیاس و در مورد معادله‌های ساختاری و الگویابی که از قوانین تحلیل رگرسیون چندگانه تبعیت می‌کند؛ در نظر گرفتن ۱۵ مورد برای هر متغیر یک قاعده خوب است (هومن، ۱۳۹۰). بنابراین با توجه به تعداد متغیرهای مورد مطالعه تعداد نمونه ۲۰۰ نفر در نظر گرفته شد. ملاک مورد نظر برای انتخاب افراد نمونه شامل دامنه سنی بین ۱۲ تا ۱۸ سال و رضایت کامل برای شرکت در پژوهش بود. داده‌های جمع‌آوری شده در دو بخش آمار توصیفی و استنباطی تحلیل شدند. در این پژوهش در بخش آمار توصیفی از شاخص‌های آماری میانگین، انحراف معیار استفاده شد. در بخش استنباطی با توجه به ماهیت فرضیه‌ها و اهداف پژوهش، داده‌ها با استفاده از آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون، تحلیل رگرسیون و تحلیل روابط ساختاری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. لازم به ذکر است که ابتدا فرم رضایت آگاهانه در اختیار افراد شرکت‌کننده قرار گرفت و تمام موارد لازم اعم از اهداف پژوهش، رازداری، عدم افشاء اطلاعات به افراد شرکت‌کننده داده شد؛ همچنین والدین افراد شرکت‌کننده در پژوهش نیز رضایت خود را به صورت کتبی اعلام کردند. برای جمع‌آوری اطلاعات و داده‌های مربوط به متغیرهای پژوهش حاضر از پرسشنامه‌های زیر استفاده شد:

مقیاس قلدری ایلی نویز^۴ (۲۰۰۱): این مقیاس شامل ۱۸ گویه و سه بعد است که توسط اسپلاگه و هولت^۵ (۲۰۰۱) طراحی شده است. نمره‌گذاری پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرت از ۱ (هرگز) تا ۵ (هفت بار یا بیشتر) انجام می‌شود. هر بعد نمره جداگانه‌ای دارد. نمره بالا در هر خرده مقیاس بیانگر بروز بیشتر همان رفتار در فرد است. اسپلاگه و هولت (۲۰۰۱) برای بررسی روایی مقیاس از تحلیل عاملی و روایی همگرا و واگرا استفاده کردند.

1. Oyanadel & Buena-Casal
2. Przepiorka, Agata Blachnio, Andrzej Cudo
3. Stanescu & Iorga
4. illinois bullying scale
5. Espelage, & Elliot

براین اساس اولین قدم در بهبود زندگی، تغییر دیدگاه افراد نسبت به زمان است. افراد با توجه به موقعیت، درخواست‌ها، ارزش‌ها و ارزیابی منابع یا ارزیابی شناختی و اجتماعی بین چارچوب‌های زمانی گذشته، آینده و حال در گردش هستند. چشم‌انداز زمان شامل پنج بعد گذشته مثبت (PP)، گذشته منفی (PN)، حال جبرگرا (PF)، حال لذت‌گرا (PH) و آینده (F) تعریف شده است (اویاندل و بوئلاکس، ۲۰۱۴). بنابراین مطابق با این نظریه افراد نسبت به زمان دارای جهت‌گیری‌های شناختی بوده و همین موجب می‌شود تا ویژگی‌های شخصیتی و رفتارهای خاصی را انجام دهند. به عنوان مثال، افرادی که در بعد گذشته منفی نمره بالاتری کسب می‌کنند، به طور کلی احساس عزت نفس پایین‌تر و سطح بالایی از استرس، افسردگی، اضطراب و رفتارهای خودکشی را نشان می‌دهند (پرزیپورکا، بلاچنیو و کودو^۲، ۲۰۱۹). افرادی که دارای بعد زمان حال هستند، نمرات بالاتری در مورد رفتارهای پرخطر، مانند آسیب رساندن به خود، رانندگی‌های خطرناک، سیگار کشیدن، مصرف الکل و مواد مخدر و استفاده از جرم و خطر قربانی شدن (علیزاده فرد و مدائنی بیله درق، ۱۳۹۸) گزارش می‌کنند. همچنین جهت‌گیری آینده منفی با رفتارهایی چون تجاوز، رفتارهای تکانشی و ریسک‌پذیری مرتبط است و جهت‌گیری به آینده مثبت با وجدان، توجه به پیامدهای آینده و انسجام ارتباط دارد (استانسکو و یورکا^۳، ۲۰۱۵). بنابراین، افراد با درک خود از زمان برانگیخته می‌شوند و اعمالی را انجام می‌دهند که از این دیدگاه بررسی رفتار قلدری قابل بررسی است.

بروز رفتارهای قلدرمآبانه در مدرسه و پیامدهای وابسته به آن به گونه‌ای خاص در سال‌های اخیر مورد توجه متخصصان، روان‌شناسان و مشاوران مدرسه قرار گرفته و یک ضرورت همه‌جانبه است. از طرفی فهم جامعی از فاکتورهای علت‌شناختی به اندازه اهداف درمانی موفق برای کاهش این مشکل، حیاتی است. لذا بر اساس مرور پیشینه مطالعاتی و فرآیندهای مشترک بین قلدری و نظریه‌های شخصیت، بررسی این پدیده از منظر صفات تاریک شخصیت و چشم‌انداز زمان حائز اهمیت، بدیع و جالب است. لذا پژوهش حاضر قصد دارد ارتباط بین قلدری با صفات تاریک شخصیت و چشم‌انداز زمان را مورد بررسی قرار دهد و به این سوال اساسی پاسخ دهد که آیا صفات تاریک شخصیت و چشم‌انداز زمان می‌توانند رفتار قلدری دانش‌آموزان را پیش‌بینی کنند؟

روش پژوهش

طرح پژوهش حاضر همبستگی از نوع بود. جامعه آماری شامل کلیه

روان‌شناسی مدرسه و آموزشگاه

و خودشیفتگی و کل مقیاس به ترتیب ۰/۹۲، ۰/۴۰، ۰/۶۸ و ۰/۸۱ به دست آمد.

پرسشنامه درک زمانی نوجوانی^۵: این پرسشنامه توسط **ملو و وورل^۶ (۲۰۰۷)** برای بررسی چگونگی تفکر و درک نوجوانان درباره زمان گذشته، حال و آینده ساخته شده است. این پرسشنامه با ۳۰ عبارت است که در مقیاس لیکرت پنج درجه‌ای نمره‌گذاری می‌شود (کاملاً مخالف = ۱ تا کاملاً موافق = ۵). بر این اساس نوجوانان برحسب توافقی که با عبارات و گویه‌ها دارند، نمره‌ای از یک تا پنج می‌دهند. این پرسشنامه شش زیر مقیاس دارد که شامل گذشته منفی^۷، گذشته مثبت^۸، حال منفی^۹، حال مثبت^{۱۰}، آینده منفی^{۱۱}، آینده مثبت^{۱۲} است. این پرسشنامه در آمریکا به‌عنوان کشور سازنده و هشت کشور دیگر مورد بررسی روان‌سنجی قرار گرفته و نتایج نشان داده‌اند که از روایی و پایایی قابل قبولی برخوردار است. سازندگان این پرسشنامه مقدار آلفای کرونباخ برای هر خرده مقیاس به صورت گذشته مثبت ۰/۸۰، گذشته منفی ۰/۷۹، حال مثبت ۰/۷۷، حال منفی ۰/۷۷، آینده مثبت ۰/۸۳ و آینده منفی ۰/۸۱ گزارش کرده‌اند. همچنین شاخص‌های ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (۰/۳۷) = RMSEA، ریشه مجذورات میانگین باقیمانده استاندارد شده (۰/۵۶) = SRMR و شاخص برازش تطبیقی (۰/۹۴) = CFI را برای این ابزار مناسب گزارش کردند (وورل و ملو، ۲۰۱۵). در ایران این پرسشنامه توسط **علیزاده فرد (۱۳۹۷)** بررسی قرار گرفته و ضریب پایایی این پرسشنامه با استفاده از روش باز آزمایی و آلفای کرونباخ نشان از پایایی مطلوب برای کل مقیاس و هر کدام از عامل‌ها بود. مقدار آلفای کرونباخ زیر مقیاس‌ها از ۰/۷۷ تا ۰/۸۳ و ۰/۸۱ برای کل مقیاس و ضریب باز آزمایی ۰/۹۶ بعد از ۱۵ روز کسب شد. همچنین نتایج تحلیل عامل اکتشافی نشان داده است که پرسشنامه درک زمان نوجوانان از شش عامل تشکیل شده که برای هر یک از عوامل از عامل اول تا ششم به ترتیب ۹/۰۵، ۸/۶۱، ۵/۷۶، ۵/۱۹، ۴/۳۶، ۴/۲۱ برآورد شده است که در مجموع بیش از ۳۷ درصد واریانس کل را تبیین می‌کند. در تحلیل عاملی تاییدی نیز نتایج نشان دهنده برازش قابل قبول در تعیین عامل‌ها با گویه‌های پرسشنامه بود. طبق پژوهش

1. Kantor & Finkelhor
2. Shujj & Atta
3. dark traid personality scale
4. Jonason, Webster
5. adolescent time inventory
6. Mello, Worrel
7. past negative
8. past positive
9. present negative
10. present positive
11. future negative
12. future positive

همچنین برای بررسی همسانی درونی پرسشنامه از آلفای کرونباخ استفاده شد که این ضرایب برای هر یک از خرده‌مقیاس‌های قلدری، زد و خورد و قربانی به ترتیب (۰/۸۷)، (۰/۷۹) و (۰/۷۰) گزارش شد. همچنین این محققان برای بررسی روایی همگرا از مقیاس پرخاشگری آخن‌باخ استفاده کردند که نتایج به دست آمده در حد متوسط و مطلوبی گزارش شد ($r = ۰/۶۵$). همچنین بین ابعاد قلدری و قربانی در این مقیاس تفاوت معناداری گزارش نشد که این بیانگر روایی افتراقی مقیاس بود (اسپلاگه و هولت، ۲۰۰۱). **هولت، کانتر و فینکلهور^۱ (۲۰۰۹)** نیز در پژوهش خود ضریب آلفای کرونباخ را برای کل مقیاس ۰/۸۶ برآورد کردند. **شوجا و آتا^۲ (۲۰۱۱)** در پژوهشی دیگر به بررسی ساختار عاملی و ویژگی روانسنجی مقیاس پرداختند. این محققان نیز ساختار سه عاملی مقیاس مذکور را با استفاده از روش‌های تحلیل عامل اکتشافی و تاییدی، تأیید کردند. ضریب آلفای کرونباخ در پژوهش آن‌ها برای این مقیاس و خرده مقیاس‌ها به ترتیب ۰/۸۹، ۰/۸۲، ۰/۷۳ و ۰/۸۱ به دست آوردند که نشان از پایایی مطلوب این ابزار است. در این پژوهش فقط از سؤالات زیرمقیاس قلدری استفاده شد. در ایران نیز **چالمه (۱۳۹۲)** با استفاده از روش تحلیل عاملی نشان داده است که این مقیاس بیش از ۶۱ درصد از واریانس کل را بررسی می‌کند. در بررسی وی ضریب آلفای کرونباخ، دو نیمه‌سازی و بازآزمایی برای کل مقیاس و ابعاد آن بین ۰/۶۲ تا ۰/۹۰ نوسان داشت.

پرسشنامه صفات تاریک شخصیت^۳: این مقیاس توسط **جانسون و ویستر^۴ (۲۰۱۰)** در ۱۲ ماده در قالب یک پرسشنامه خود-گزارشی تهیه شده است که سه صفت شخصیت تاریک ماکیاولیستی، پسیکوپاتی و خودشیفتگی را اندازه‌گیری می‌کند. سؤالات شماره ۱ تا ۴ شخصیت ماکیاولیسمی، ۵ تا ۸ شخصیت خودشیفته و ۹ تا ۱۲ شخصیت جامعه‌ستیزی را اندازه می‌گیرند. این پرسشنامه بر اساس مقیاس لیکرت ۹ نقطه‌ای از کاملاً مخالف (۱) تا کاملاً موافق (۹) پاسخ‌ده می‌شود و نمره بالا در این مقیاس نشان دهنده بیشتر بودن آن صفت در فرد است. ضریب اعتبار این مقیاس به وسیله آلفای کرونباخ برای کل مقیاس ۰/۸۷ و برای خرده مقیاس‌های ماکیاولیسمی ۰/۸۴ خودشیفته ۰/۷۷ و جامعه‌ستیزی ۰/۷۵ گزارش شده است. در ایران نیز این پرسشنامه توسط **قمرانی، صمدی، تقی‌نژاد، شمسی (۱۳۹۴)** هنجاریابی شده است. نتایج تحلیل عاملی اکتشافی سه عامل ماکیاولیسمی، پسیکوپاتی و خودشیفتگی را نشان داد که در مجموع ۶۳/۳ درصد از واریانس شخصیت تاریک را تبیین می‌کند. همچنین ضرایب آلفای کرونباخ برای عامل‌های ماکیاولیسمی، ضداجتماعی،

آمار توصیفی، و از روش همبستگی پیرسون، تحلیل رگرسیون و تحلیل روابط ساختاری در بخش آمار استنباطی استفاده شد که این کار با کمک از نرم افزارهای SPSS-21 و PLS انجام گردید.

یافته‌ها

ابتدا داده‌های توصیفی (میانگین، انحراف معیار) متغیرهای پژوهش بررسی و سپس رابطه بین قلدری با سایر متغیرهای پژوهش با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون بررسی شد که خلاصه نتایج آن در جدول شماره ۱ ارائه شده است.

جدول ۱. میانگین، انحراف استاندارد و ضریب همبستگی بین قلدری با سایر متغیرهای پژوهش

متغیر	قلدری	گذشته مثبت	گذشته منفی	حال مثبت	حال منفی	آینده مثبت	آینده منفی	صفات تاریک شخصیت	ماکیاولی	جامعه سبزی	خود شیفتگی
M	۲۵/۶۰	۳/۰۹	۳/۴۶	۲/۱۷	۳/۰۲	۳/۱۱	۳/۷۳	۲۹/۱۸	۳۳/۱۸	۲۲/۳۹	۲۹/۷۶
SD	۲/۱۳	۰/۴۱	۰/۱۸	۰/۰۹	۰/۳۲	۰/۲۱	۰/۶۹	۵/۰۳	۴/۰۲	۳/۹۶	۳/۷۵
r	۱	-۰/۰۵۹	۰/۳۹	-۰/۱۸	۰/۲۸	-۰/۱۴	۰/۲۲	۰/۴۵	۰/۶۱	۰/۲۶	۰/۵۲
p	-	۰/۵۳۱	۰/۰۱۷	۰/۰۸۶	۰/۰۳۶	۰/۰۸۹	۰/۰۷۵	۰/۰۰۸	۰/۰۰۴	۰/۰۶۲	۰/۰۰۱

استفاده شده است که خلاصه نتایج آن در جدول ۲ ارائه شده است. توزیع نرمال توسط آماره کولموگروف اسمیرنوف سنجیده شد که مقدار آن برای همه متغیرها بزرگتر از ۰/۰۵ بدست آمد. بنابراین، پیش فرض‌های رگرسیون در پژوهش حاضر مورد بررسی و تأیید قرار گرفت.

علیزاده فرد (۱۳۹۷) پرسشنامه درک زمانی نوجوانان برای استفاده در جامعه آماری از روایی و پایایی قابل قبول برخوردار است.

روش اجرا

برای اجرای پژوهش ابتدا مجوزهای لازم از ادارات آموزش و پرورش در ۴ منطقه انتخاب شده دریافت شده، و سپس با مدیران مدارس و معلمان هماهنگی لازم به عمل آمد. در هر مدرسه پرسشنامه‌ها تحت نظارت پژوهشگر توسط دانش‌آموزان تکمیل شد. بعد از جمع‌آوری تمام پرسشنامه‌ها نتایج مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. برای این کار از محاسبه میانگین، و انحراف معیار در بخش

همان‌طور که جدول ۱ نشان می‌دهد، رفتار قلدری با گذشته منفی و حال منفی رابطه معنادار دارد. همچنین بین رفتار قلدری با صفات تاریک شخصیت به‌طور کلی و با مؤلفه‌های آن شامل ماکیاولی و خودشیفتگی رابطه مثبت معنادار وجود دارد.

همچنین، جهت بررسی قدرت پیش‌بینی قلدری توسط ابعاد چشم‌انداز زمان و مؤلفه‌های صفات تاریک شخصیت، از روش تحلیل رگرسیون

جدول ۲. نتایج تحلیل رگرسیون ساده قلدری با ابعاد چشم‌انداز زمان و صفات تاریک شخصیت

متغیر پیش‌بین	B	β	P	R	R ²	p
گذشته منفی	۰/۸۷۳	۰/۲۴۷	۰/۰۰۸	۰/۶۰۸	۰/۵۲۷	۰/۰۰۱
حال منفی	۰/۶۳۱	۰/۱۴۰	۰/۰۲۶			
صفات تاریک	۰/۸۱۶	۰/۲۱۱	۰/۰۰۱			
ماکیاولی	۰/۹۰۳	۰/۲۵۰	۰/۰۰۰۱			
خودشیفتگی	۰/۸۷۰	۰/۲۳۱	۰/۰۰۱			

همان‌طور که در جدول ۲ ملاحظه می‌شود گذشته منفی، صفات تاریک شخصیت به شکل کلی و مؤلفه‌های ماکیاولی و خودشیفتگی به‌عنوان متغیرهای پیش‌بین، می‌توانند رفتار قلدری را پیش‌بینی نمایند و در مجموع ۶۰ درصد واریانس متغیر ملاک را تبیین می‌کنند ($P < ۰/۰۱$, $F = -۲۱/۵۹$). در ادامه جهت بررسی روابط بین متغیرهای پیش‌بینی که می‌توانند به شکل معنادار متغیر ملاک یعنی قلدری را پیش‌بینی نمایند، از روش

بررسی روابط ساختاری با کمک نرم افزار PLS استفاده شد. در مرحله اول شاخص‌های مدل اندازه‌گیری؛ یعنی مقدار ضریب تبیین واریانس متغیرهای پژوهش (R^2)، و مقدار اعتبار افزونگی (CV-red) و اعتبار مشترک (CV-com)، مقدار آلفای کرونباخ AC، مقدار پایایی ترکیبی CR، مقدار روایی همگرا AVE، اندازه اثر کوهن (F^2) و هم‌خطی بین سازه‌های پیش‌بین مدل درونی (ساختاری) یا VIF بررسی شدند که نتایج آن در جدول ۳ آمده است.

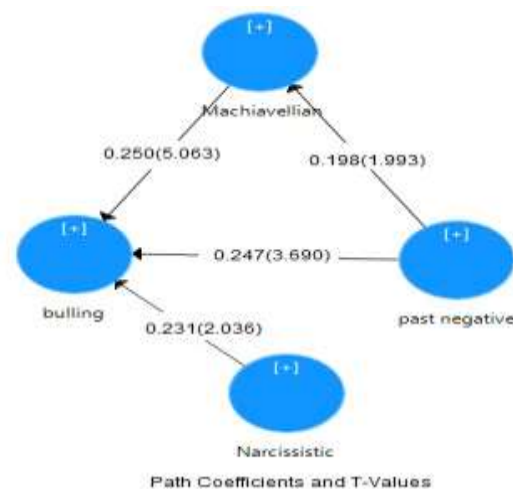
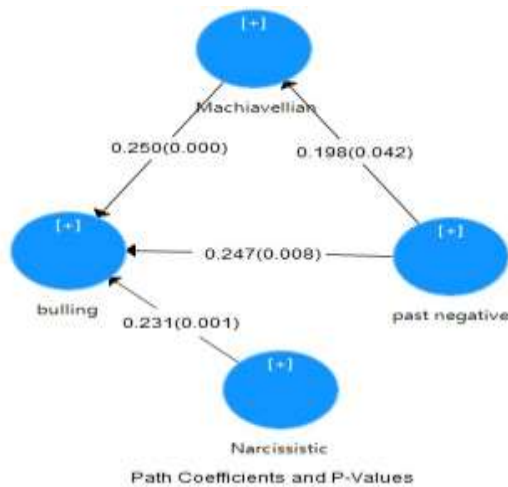
لیلا صادقی و سوسن علیزاده فرد. (۱۴۰۱). پیش‌بینی رفتار قلدری دانش‌آموزان بر اساس صفات تاریک.... فصلنامه روان‌شناسی مدرسه و آموزشگاه. ۱۱ (۳)، ۵۷-۷۱.

جدول ۳. شاخص‌های کیفیت مدل ساختاری

شاخص	قدری	گذشته منفی	ماکیاولی	خودشیفتگی	دامنه قابل پذیرش	نتیجه
R^2	۰/۵۶۱	۰/۳۱۵	۰/۲۹۷	۰/۲۴۳	بین ۰/۱۹ تا ۰/۶۷	تایید
Q^2	CV-red	۰/۱۳۹	۰/۰۲۸	۰/۰۳۳	مثبت و بزرگتر از صفر	تایید
	CV-com	۰/۰۹۷	۰/۰۲۱	۰/۰۲۶		
AC	۰/۷۹۱	۰/۸۱۶	۰/۸۳۵	۰/۷۲۰	بزرگتر از ۰/۷	تایید
CR	۰/۷۶۷	۰/۸۰۶	۰/۷۴۶	۰/۷۴۵	بزرگتر از ۰/۷	تایید
AVE	۰/۵۲۸	۰/۵۸۳	۰/۶۰۸	۰/۵۵۹	بزرگتر از ۰/۵	تایید
VIF	۲/۱۹۸	۱/۳۴۹	۲/۱۸۰	۲/۹۱۰	کمتر از ۵	تایید
f^2	۰/۱۴۰	۰/۰۲۶	۰/۲۱۹	۰/۲۱۸	بین ۰/۰۲ تا ۰/۳۵	تایید

است. در شکل زیر مدل روابط ساختاری که در محیط نرم افزار PLS-3 طراحی شده به نمایش درآمده است.

همان‌گونه که در جدول ۳ مشخص است اندازه‌های محاسبه شده برای همه شاخص‌ها مقادیر قابل قبولی هستند. در مجموع نتایج نشان دادند که مدل ساختاری مناسبی برای رابطه بین این متغیرها طراحی شده

شکل ۱. مدل نهایی پیش‌بینی رفتار قلدری بر اساس گذشته منفی، صفات ماکیاولی، و خودشیفته همراه با ضریب بتا در حالت استاندارد (سمت راست) و حالت سطح معناداری (سمت چپ)

در ادامه مسیرهای مستقیم و غیرمستقیم بین متغیرهای پژوهش بررسی و نتایج آن در جدول ۴ نشان داده شده است.

جدول ۴. برآورد اثرات مستقیم و غیرمستقیم در مدل نهایی

رابطه	β	آماره T	p-value	تأثیر گذاری
گذشته منفی ← قلدری	۰/۲۴۷	۳/۶۹۰	۰/۰۰۸	مستقیم
ماکیاولی ← قلدری	۰/۲۵۰	۵/۰۶۳	۰/۰۰۱	مستقیم
خودشیفتگی ← قلدری	۰/۲۳۱	۲/۰۳۶	۰/۰۰۱	مستقیم
گذشته منفی ← ماکیاولی	۰/۱۹۸	۱/۹۹۳	۰/۰۴۲	مستقیم
گذشته منفی ← ماکیاولی ← قلدری	۰/۲۶۲	۵/۱۱۷	۰/۰۰۱	غیر مستقیم

اثر گذاری بر بروز صفت ماکیاولی به شکل غیرمستقیم بر رفتار قلدری مؤثر است.

همان‌طور که در جدول ۴ نشان داده شده است تمرکز بر گذشته منفی، صفات شخصیت ماکیاولی و خودشیفتگی به شکل مستقیم بر بروز رفتار قلدری اثر دارند. همچنین تمرکز بر گذشته منفی از طریق

بحث و نتیجه‌گیری

همان‌طور که بیان شد، این پژوهش به منظور بررسی ارتباط بین صفات تاریک شخصیت و چشم‌انداز زمان در پیش‌بینی رفتار قلدری در دانش‌آموزان صورت گرفت. نتایج حاصل از این پژوهش نشان داد که گذشته منفی، حال منفی و صفات تاریک شخصیت رابطه مثبت معناداری با رفتار قلدری در دانش‌آموزان دارند و به ترتیب بیشترین سهم را در پیش‌بینی رفتار قلدری دارند. همچنین پژوهش حاضر نشان داد که ابعاد دیگر چشم‌انداز زمان شامل گذشته مثبت، حال مثبت، آینده مثبت و آینده منفی با رفتار قلدری دانش‌آموزان رابطه معناداری ندارند. کلیدی‌ترین نتیجه پژوهش حاضر هم این یافته بود که گذشته منفی به صورت غیرمستقیم و با میانجیگری صفت ماکیاولی، رفتار قلدری را پیش‌بینی می‌کند. این نتایج به طور غیرمستقیم همراستا با نتایج مطالعات پیشین است (هولت و همکاران، ۲۰۱۵؛ سکول و فارینگتون، ۲۰۱۵؛ توفی و همکاران، ۲۰۱۶؛ زیباردو و بوید، ۲۰۰۸؛ پرزپورکا و همکاران، ۲۰۱۹؛ سلیمانی، ۱۳۹۶؛ علیزاده فرد و مدائنی بیله درق، ۱۳۹۸؛ علیزاده فرد و وثاقتی فاضل، ۱۳۹۸). به عنوان مثال، سکول و فارینگتون (۲۰۱۵) طی مطالعه‌ای نشان دادند که رفتار قلدری با ویژگی‌های شخصیتی، عزت نفس پایین و فقدان همدلی در ارتباط است. همچنین توفی و همکاران (۲۰۱۶) در یک متاآنالیز بیان کردند که زورگویی در مدرسه با مصرف مواد و سایر رفتارهای مشکل‌ساز ارتباط دارد. علیزاده فرد، محمدنیا و زیباردو (۱۳۹۵) نیز طی مطالعه‌ای بیان کردند که ابعاد چشم‌انداز زمان می‌توانند به‌زیستی روان‌شناختی را پیش‌بینی کنند. همچنین علیزاده فرد و مدائنی بیله درق (۱۳۹۸) نیز طی مطالعه‌ای نشان دادند که گذشته منفی و حال منفی با رفتارهای خودآسیب‌رسان در دانش‌آموزان ارتباط دارد.

به‌طور کلی در تبیین نتایج می‌توان مطابق نظریه چشم‌انداز زمان بیان کرد که درک زمانی یک فرآیند ساختاری-شناختی در عملکرد فردی و اجتماعی است که اغلب به‌طور ناهشیار، تجارب فردی و اجتماعی فرد را پردازش کرده و آن‌ها را در قالب‌های زمانی خاص رمزگردانی، ذخیره و بازنمایی می‌کند. درک ما از زمان به شکلی بسیار پویا از یک سو بر قضاوت‌ها، تصمیم‌گیری‌ها و اعمال ما و از سوی دیگر بر انتظارات، اهداف، گمانه‌زنی‌ها و تصورات ما اثر می‌گذارد. با کمی تأمل می‌توان به فرآیند پردازش اجتماعی به‌عنوان یک عامل شناختی مشترک بین ساختار درک زمان و قلدری پی برد. مطابق با نظریه پردازش اطلاعات اجتماعی، قلدران در پردازش اطلاعات اجتماعی نقص دارند. تحقیقات در این حوزه از الگوی شناختی-اجتماعی آغاز شد که طبق آن پاسخگویی به موقعیت‌های

اجتماعی به وسیله یک فرآیند فیلترینگ، میانجی‌گری می‌شود. این افراد نشانه‌های مبهم یا خنثی را به صورت خصمانه‌ای تعبیر کرده و این امر آن‌ها را به احتمال بیشتری در رفتار پرخاشگرانه درگیر می‌کند (لی، فراسر و وایک، ۲۰۱۳). طبق این نظریه در مرحله نخست افراد اطلاعات حسی گرفته شده از سیستم را به شکل رمز در می‌آورند، بعد افراد سعی می‌کنند تا اطلاعات حسی را تفسیر کنند. سپس روشن‌سازی اطلاعات و وضع و هدف اتفاق می‌افتد. در مرحله چهارم افراد ایده‌هایی را برای پاسخ‌های ممکن جستجو می‌کنند یا یک پاسخ خاص را برای خود انتخاب می‌کنند. در مرحله پنجم تصمیم می‌گیرند کدام پاسخ برای ارائه مناسب‌تر است و در نهایت فرد پاسخ رفتاری را دنبال می‌کند. بنابراین، قلدری به‌عنوان پیامد سوگیری‌های پردازش اطلاعات اجتماعی یا نقص یک یا بیشتر از مراحل فوق رخ می‌دهد. نتایج تحقیقات نیز از این ایده حمایت می‌کنند. این تحقیقات استدلال می‌کنند که کودکان پرخاشگر اشتباهاتی را در مراحل متعدد مدل پردازش اطلاعات اجتماعی می‌سازند. اول، آن‌ها نشانه‌های محیطی را به روش‌های نادرست و انتخابی رمزگردانی می‌کنند و به نشانه‌های کمتری توجه می‌کنند. اما به‌طور انتخابی به نشانه‌های تهدیدآمیز و خصمانه توجه می‌کنند، دوم، آن‌ها سوء اسنادهای خصمانه را نشان می‌دهند، رفتارهای دیگران را غلط تفسیر می‌کنند به‌ویژه زمانی که نشانه‌ها مبهم‌اند. بنابراین، قلدران آگاهی اندکی از آنچه دیگران در موردشان فکر می‌کنند، دارند و توانایی اندکی را برای همدلی نشان می‌دهند. شواهد نشان می‌دهد که این نواقص نتیجه‌ای از تأثیرات محیطی است (ورنر، کاسیدی، جولیانو، ۲۰۰۶).

از طرفی گذشته منفی نشان‌دهنده دیدگاهی منفی، آزردهنده و بدبینانه نسبت به گذشته است. پیشینه مطالعاتی نشان داده است که گذشته منفی با بسیاری اختلالات روانی و مشکلات رفتاری در ارتباط است. به‌عنوان مثال، زیباردو و بوید (۲۰۰۸) طی مطالعه‌ای نشان دادند، افرادی که در بعد گذشته منفی نمره بالاتری کسب می‌کنند، به‌طور کلی احساس عزت نفس پایین‌تر و سطح بالایی از افسردگی و اضطراب را نشان می‌دهند. همچنین مطابق با پیشینه مطالعاتی گذشته منفی با افزایش آشفتگی و تنش همراه بوده و افزایش تکانشگری با بسیاری رفتارهای خودآسیب‌رسان همراه است (استولارسکی، میتوز، پوستک، زیباردو، بیتنر، ۲۰۱۳). به‌عنوان مثال استاپینسکی، مونتاگومری و آریا^۴ (۲۰۱۶) طی مطالعه‌ای نشان دادند که نوجوانان

1. Li, Fraser & Wike
2. Werner, Cassidy & Juliano
3. Stolarski, Matthews, Postek, Zimbardo & Bitner
4. Stapinski, Montgomery, Araya

دارند دنیا و اطرافیان به شکل روشن و آشکار ضعیف، غیر قابل اعتماد، آسیب پذیر و متغیر هستند و هنگام انتخاب و تصمیم‌گیری بر بنیاد این اعتقاد عمل می‌کنند. این سبک فکری آن‌ها را به سوی تبعیض، خودمحوری و دنبال کردن اهداف شخصی سوق می‌دهد؛ چون به نظرشان در این بافت تنها افراد قوی هستند که استحقاق رسیدن به اهداف و خواسته‌هایشان را دارند؛ لذا، مجاز به استفاده از دیگران برای رسیدن به اهداف خویش هستند. بنابراین، مطابق با نظریه چشم‌انداز زمان و مطابق با نظر **زیمباردو و بوید (۱۹۹۹)**، گذشته منفی به معنی تمرکز روانی فرد بر خاطرات بد و ناگوار گذشته است، این نگرش می‌تواند ساختارهای شناختی فرد را تحت تأثیر قرار دهد و فرد را برای ابتلا به اختلالات روان‌شناختی از جمله افسردگی مستعد سازد، از طرفی **آندره، ویانن، پیستما، اورت^۱ (۲۰۱۸)** نیز معتقدند، افرادی که دارای نگرش منفی نسبت به زمان هستند از خودپنداره ضعیف و خوشبینی کم برخوردارند. **علیزاده فرد و مدائینی بیله درق (۱۳۹۸)** نیز نشان دادند که گذشته منفی و حال منفی با میانجیگری افسردگی با رفتارهای خود آسیب‌رسان رابطه دارد. بنابراین، افراد دارای نگرش منفی نسبت به زمان، درک نامناسب از زمان دارند و این حالت موجب اختلال در فرآیند تصمیم‌گیری می‌شود، اختلال در تصمیم‌گیری هم به‌عنوان عامل اصلی بسیاری از اختلالات از جمله رفتارهای پرخطر به شمار می‌آید؛ بنابراین، نگرش منفی نسبت به زمان گذشته موجب بروز ویژگی‌های منفی می‌شود که این ویژگی‌ها وجه مشترک صفات تاریک شخصیت نیز هستند و بروز صفات تاریک شخصیت نیز مطابق با پیشینه نظری و مطالعاتی راه را برای رفتارهای آسیب‌رسان از جمله قلدری فراهم می‌کند.

در خصوص عدم ارتباط معنادار بین ابعاد گذشته مثبت، حال مثبت، آینده مثبت و منفی می‌توان بیان کرد که طبق نظریه چشم‌انداز زمان و پیشینه مطالعاتی، به نظر می‌رسد، بین ابعاد مثبت چشم‌انداز زمان و قلدری رابطه منفی و با ابعاد منفی چشم‌انداز زمان رابطه مثبت وجود داشته باشد که البته مطالعه حاضر ارتباط معناداری ملاحظه نشد، هر چند این نتیجه به‌طور مستقیم مورد بررسی قرار نگرفته است، اما در برخی نتایج همسو و در برخی ناهمسو با مطالعات پیشین است. به‌عنوان مثال، جهت‌گیری آینده منفی با رفتارهایی چون تجاوز، رفتارهای تکانشی و ریسک‌پذیری مرتبط است و جهت‌گیری به آینده مثبت با وجدان، توجه به پیامدهای آینده و انسجام ارتباط دارد (**استانکو و یورکا^۲، ۲۰۱۵**). در تبیین این نتیجه می‌توان به ویژگی‌های خاص دوره

دارای نشانه‌های افسردگی و اضطراب در مقایسه با نوجوان بهنجار از میزان بالای مصرف مواد برخوردار بودند. **علیزاده فرد و مدائینی بیله درق (۱۳۹۸)** نیز نشان دادند که گذشته منفی و حال منفی با رفتارهای خود آسیب‌رسان رابطه مثبت دارد. همچنین افراد با دیدگاه حال منفی نیز معتقدند که همه چیز از قبل مشخص شده است و هیچ چیز مهم نیست (**زیمباردو و بوید، ۱۹۹۹**) طبق مطالعه **علیزاده فرد و همکاران (۱۳۹۵)** فردی که با حالتی منفعلانه بر زمان تمرکز دارد، رویدادها و حوادث را خارج از حیطه کنترل خود می‌بیند. این حالت موجب بروز حالاتی، مانند کاهش اعتماد به نفس، کاهش امید، کاهش اعتماد به محیط و خودکارآمدی خواهد شد که در مجموع بهزیستی روانی فرد را کاهش می‌دهد. همچنین این تمرکز منفعلانه بر زمان حال موجب می‌شود که فرد تلاشی در جهت رشد و بهبود خود نکرده و بروز حوادث مثبت یا منفی را خارج از حیطه کنترل خود بداند. در چنین وضعیتی حتی رویدادهای مثبت هم امری اتفاقی قلمداد می‌گردد که همواره با خطر تبدیل شدن به یک رویداد منفی روبروست (**سورد، سورد، برانسکیل و زیمباردو^۱، ۲۰۱۴**). **علیزاده فرد و وثاقتی فاضل (۱۳۹۸)** نیز طی مطالعه‌ای بیان کردند که حال منفی با اختلال بدریخت‌انگاری بدن رابطه معنادار دارد. بنابراین، مطابق با نظریه چشم‌انداز زمان و نظریه پردازش اطلاعات اجتماعی و با تأکید بر نگرش منفی و تفسیر شناختی همچون عدم تصمیم‌گیری مناسب، بین گذشته منفی و حال منفی با رفتار قلدری ارتباط مثبت وجود دارد. همچنین با توجه به ویژگی‌هایی چون فقدان احساس گناه، رشد اخلاقی ناپسند، فقدان همدلی، سردی هیجانی، پرخاشگری،... که از ویژگی‌های صفات تاریک شخصیت نیز هستند، طبق پیشینه مطالعاتی افراد دارای این ویژگی‌ها در معرض گرایش و تمسک به رفتارهای خلاف قانون از جمله رفتار قلدری هستند؛ بنابراین، ارتباط صفات تاریک شخصیت و رفتار قلدری قابل تبیین است.

اما در همین راستا و در خصوص تبیین کلیدی‌ترین نتیجه پژوهش حاضر می‌توان بیان کرد که افراد دارای صفات تاریک شخصیت دیدگاه بدبینانه‌ای نسبت به ذات بشر دارند. این بدبینی نسبت به دیگران موجب بی‌اعتمادی شده و اخلاقیات بین فردی را کمرنگ می‌کند، در نتیجه فردی با این صفت به راحتی می‌تواند برای فریب و کنترل دیگران برنامه‌ریزی کند، بدون اینکه احساس شرم یا گناه کند. این طرز تفکر ارزشمندی انسان‌ها را زیر سؤال می‌برد و زمانی که با خودمحوری، استثمارگری و فریبکاری همراه می‌شود، زمینه را بروز جرم و رفتارهای آسیب‌رسان به دیگران فراهم می‌کند (**میکائیلی منبع، صالحی و احمدی خویی، ۱۳۹۶**). افراد دارای این صفت اعتقاد

1. Sword, Sword, Brunskill & Zimbardo
2. Andre, Vianen, Peetsma, Oort
3. Stanescu & Iorga

روان‌شناسی مدرسه و آموزشگاه

[Doi: 20.1001.1.22285516.1392.3.11.3.5]
 سلیمانی، اسماعیل. (۱۳۹۶). اثربخشی مهارت‌های زندگی بر سازگاری و تکانشوری (بی‌توجهی، حرکتی و بی‌برنامگی) دانش‌آموزان زورگو (غیرمنضبط). *روان‌شناسی مدرسه و آموزشگاه*، ۶ (۴)، ۴۵-۶۹.
 [Doi: 10.22098/jsp.2018.604]

عزتی بابی، مریم و اقاچانی، سیف‌اله. (۱۴۰۱). مقایسه اضطراب اجتماعی با رفتار قلدری - قربانی در دانش‌آموزان با و بدون ناتوانی یادگیری. *مجله ناتوانی‌های یادگیری*، ۱۲ (۱)، ۶۲-۷۲.

[Doi: 10.22098/JLD.2022.7793.1837]
 عزتی بابی، مریم و میکائیلی، نیلوفر. (۱۴۰۰). مقایسه شایستگی اجتماعی با رفتار قلدری - قربانی در دانش‌آموزان با و بدون ناتوانی یادگیری خاص. *مجله ناتوانی‌های یادگیری*، ۱۱ (۲)، ۹۱-۱۰۳.

[Doi: 10.22098/JLD.2022.7142.1762]
 عزیززاده فرد، سوسن؛ محتشمی، طیبه؛ حقیقت‌گو، مرجان؛ زیمباردو، فیلیپ جورج. (۱۳۹۹). بررسی خصوصیات روان‌سنجی فرم کوتاه پرسشنامه چشم‌انداز زمان در جمعیت بزرگسالان شهر تهران. *روان‌شناسی بالینی و شخصیت*، ۱۴ (۲)، ۱۵۷-۱۶۹.

[Doi: 10.22070/14.2.157]
 عزیززاده فرد، سوسن؛ محمدنیا، معصومه؛ زیمباردو، فیلیپ جورج. (۱۳۹۵). مدل رابطه ابعاد چشم‌انداز زمان و رضایت زناشویی با توجه به اثرات میانجی بهزیستی روان‌شناختی. *خانواده پژوهی*، ۱۲ (۲)، ۱۹۷-۲۱۴.

عیززاده فرد، سوسن. (۱۳۹۷). بررسی خصوصیات روان‌سنجی پرسشنامه درک زمانی نوجوانان در شهر تهران. *شناخت اجتماعی*، ۱۷ (۱)، ۹-۲۴.

عیززاده فرد، سوسن؛ مدائنی بیله درق (۱۴۰۱). بررسی مدل ساختاری رفتارهای خودآسیب‌رسان بر اساس درک زمان، افسردگی و خودبخششگری در نوجوانان. *روان‌شناسی معاصر*، (درحال چاپ).

عیززاده فرد، سوسن؛ وثاقتی، حدیجه. (۱۴۰۱). پیش‌بینی اختلال بدریخت‌انگاری بدن بر اساس چشم‌انداز زمان در دختران نوجوان. *روان‌شناسی سلامت*، (درحال چاپ).

قمرانی، امیر؛ صمدی، مریم؛ تقی‌نژاد، محدثه؛ شمسی، عبدالحسین. (۱۳۹۴). شاخص‌های روان‌سنجی مقیاس شخصیت تاریک در دانشجویان. *فصلنامه علمی - پژوهشی روشها و مدل‌های روان‌شناختی*، ۶ (۲۰)، ۸۶-۷۳.

[Doi: 20.1001.1.22285516.1394.6.20.5.2]
 هومن، حیدرعلی. (۱۳۹۵). راهنمای عملی پژوهش کیفی. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاه‌ها (سمت).

نوجوانی اعم از هیجان خواهی، عدم رشد کامل شناختی و تفکر انتزاعی اشاره کرد که می‌تواند این ویژگی‌ها روی نتایج تأثیرگذار باشد. بنابراین، در خصوص تبیین این نتایج هم به دلیل ویژگی‌های خاص دوره نوجوانی و هم عدم پیشینه مطالعه مستقیم در خصوص این متغیر، ضرورت مطالعات آینده‌نگر احساس می‌شود. پژوهش حاضر با محدودیت‌هایی روبه‌رو بوده است. از جمله می‌توان اشاره کرد که این مطالعه بر روی دانش‌آموزان پسر شهر تهران صورت گرفت که تعمیم نتایج را به سایر افراد و در شهرهای دیگر با محدودیت روبه‌رو می‌کند. همچنین عدم کنترل متغیرهای جمعیت شناختی و متغیرهای روان‌شناختی گروه نمونه نیز یکی دیگر از محدودیت‌های پژوهش حاضر بوده است. بنابراین، پیشنهاد می‌شود، مطالعاتی با توجه به محدودیت‌های مطرح شده به همراه سایر متغیرهای احتمالی در قالب یک مدل ساختاری و همچنین با توجه به نقش مداخله‌ای ابعاد چشم‌انداز زمان در جهت رفتار قلدری دانش‌آموزان به متخصصان حوزه تعلیم و تربیت و درمانگران و مشاوران مدرسه پیشنهاد می‌شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

اصول اخلاقی تماماً در این مقاله رعایت شده است. شرکت کنندگان اجازه داشتند هر زمان که مایل بودند از پژوهش خارج شوند. همچنین همه شرکت کنندگان در جریان پژوهش بودند. اطلاعات آن‌ها محرمانه نگه داشته شد.

حامی مالی

این تحقیق هیچ گونه کمک مالی از سازمان‌های تأمین مالی در بخش عمومی، تجاری یا غیر انتفاعی دریافت نکرده است.

مشارکت نویسندگان

تمامی نویسندگان در طراحی، اجرا و نگارش همه بخش‌های پژوهش حاضر مشارکت داشتند.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع وجود ندارد.

منابع

چالمه، رضا. (۱۳۹۲). کفایت روان‌سنجی مقیاس قلدری ایلی نوز در دانش‌آموزان ایرانی: بررسی روایی، پایایی و ساختار عاملی. *فصلنامه علمی - پژوهشی روشها و مدل‌های روان‌شناختی*، ۳ (۱۱)، ۳۹-۵۲.

Chamaleh, R. (2013). Psychometric competence of Illinois bullying scale among Iranian students: study of validity, reliability and factor structure. *Journal of Psychological Methods and Models*, 3(11), 39-52. (Persian) [Doi:20.1001.1.22285516.1392.3.11.3.5]

Crysel, L. C., Crosier, B. C., Webster, G. D. (2013). The Dark Triad and risk behavior. *J pers indiv deffer*. 54: 35-40.

Crick, N. R. & Dodge, K. A. (1994). A review and reformulation of information-processing mechanisms in children social adjustment. *Psychological Bulletin*, 115, 74-101. [Doi:10.1037/0033-2909.115.1.74]

Delprato, M., Akyeampong, K., & Dunne, M. (2017). The impact of bullying on students' learning in Latin America: A matching approach for 15 countries. *International Journal of Educational Development*, 52, 37-57.

Espelage, D. L., & Holt, M. (2001). Bullying and victimization during early adolescence: Peer influences and psychosocial correlates. *Journal of Emotional Abuse*, 2, 123-142. [Doi:10.1300/J135v02n02_08]

Ezzati Babi, M., & Aghajani, S. (2022). Comparison of social anxiety with bullying – victim behavior in students with and without learning disability. *Journal of Learning Disabilities*, 12(1), 62-72. (Persian) [Doi: 10.22098/JLD.2022.7793.1837]

Ezzati Babi, M., & Mikaeili, N. (2022). Comparison of social competence with bullying – victim behavior in students with and without learning disability. *Journal of Learning Disabilities*, 11(2), 91-103. (Persian) [Doi: 10.22098/JLD.2022.7142.1762]

Fry, D., Fang, X., Elliott, S., Casey, T., Zheng, X., Li, J., Florian, L., & McCluskey, G. (2018). The relationships between violence in childhood and educational outcomes: a global systematic review and meta-analysis. *Child Abuse and Neglect*, 75, 6–28. [Doi:10.1016/j.chiabu.2017.06.021]

Holt, M. K., Kantor, G.K. and Finkelhor, D. (2009). Parent/child concordance about bullying involvement and family characteristics related to bullying and peer victimization. *Journal of School Violence*, 8:42–63. [Doi:10.1080/15388220802067813]

Holt, M. K., Vivolo-Kantor, A. M., Polanin, J. R., Holland, K. M., DeGue, S., Matjasko, J. L., Wolfe, M., & Reid, G. (2015). Bullying and suicidal ideation and behavior: a meta-analysis. *Pediatrics*, 135(2), e496–e509. [Doi:10.1542/2Fped.2014-1864]

Hong, J. S. Espelage, D.L. (2012). A review of research on bullying and peer victimization in school: An ecological system analysis. *Aggression and Violent Behavior*, 17(4): 311-322. [Doi:10.1016/j.avb.2012.03.003]

Hooman, H. A. (2015). *A Practical Guide to Qualitative Research*. Tehran: Organization for the Study and Compilation of Human Sciences Books of Universities (SAMT).

Houben, M., Cles, L., Vansteelandt, K., Berens, A., Sleuwaegen, E., Kuppens, P. (2017). The emotion regulation function of nonsuicidal self-injury: A momentary assessment study in inpatients with borderline personality disorder features. *Journal of Abnormal psychology*, 126(1), 89-95. [Doi:10.1037/abn0000229]

میکائیلی منبع، فرزانه؛ صالحی، مجتبی؛ احمدی خویی، شاپور. (۱۳۹۹). سه گانه تاریک شخصیت در افراد مجرم و غیر مجرم: خودشیفتگی، ماکیاولیسم و جامعه‌سنجی. روان‌شناسی بالینی و شخصیت، ۱۵ (۱)، ۱۲۶-۱۱۳.

[Doi: 10.22070/cpap.2017.15.1.113]

ولیزاده شفق، شهاب؛ آزادمرد، شهنام؛ ابوالقاسمی، عباس؛ حاجیلو، جلیل. (۱۳۹۶). نقش ابعاد شخصیتی و سبک‌های دلبستگی در پیش بینی رفتارهای سازگاران نوجوانان زورگو. روان‌شناسی مدرسه و آموزشگاه، ۶ (۳)، ۱۵۳-۱۳۶.

[Doi: 10.22098/jsp.2017.589]

References:

- Albayrak, S., Yildiz, A., & Erol, S. (2016). Assessing the effect of school bullying prevention programs on reducing bullying. *Children and Youth Services Review*, 63, 1–9. [Doi:10.1016/j.childyouth.2016.02.005]
- Alizadehfard, S., Mohtashami, T., Haghghatgoo, M., Zimbardo, F.G. (2017). Investigation of psychometric characteristics of time perspective inventory (Short Form) in adult population of Tehran. *Biannual Journal of Clinical Psychology & Personality (CPAP)*, 14 (2):157-169. (Persian) [Doi:10.22070/14.2.157]
- Alizadehfard, S. (2018). The study of psychometric characteristics of adolescent time inventory in Tehran. *Social Cognition*, 7 (1), 9-22. (Persian)
- Alizadehfard, S., Mohamadnia, M., Zimbardo, F.G. (2016). [The Model of Relationship between Time Perspective Dimensions and Marital Satisfaction with Considering the Mediative Role of Psychological Wellbeing. *Journal of Family Research*, 12 (2), 197-214. (Persian).
- Alizadehfard, S., Madaeni Belehdeh, R. (2022). Exploring of structural pattern of the self-harm behaviors based on time perception, depression and Self Forgiveness in adolescents. *Contemporary Psychology*. [unpublished] (Persian).
- Alizadehfard, S., Vesaghati Fazel, Kh. (2022). Prediction of body dysmorphic disorder based on time perspective in adolescent girls. *HealthPsychology*. [unpublished] (Persian).
- Andre, L., Vianen, A.E.M., Peetsma, T.T.D., Oort, F.J. (2018) Motivational power of future time perspective: Meta-analyses in education, work, and health. *PLoS ONE*, 13(1): e0190492. [Doi:10.1371/journal.pone.0190492]
- Betts, L. R. (2016). Cyberbullying: approaches, consequences, and interventions. In J. Binder (Ed.), *Palgrave studies in Cyberpsychology*. London: Palgrave Macmillan.
- Bolotova, A. K. & Hachaturova, M. R. (2013). The role of time perspective in coping behavior. *Psychology in Russia: State of the Art*, 6(3), 120-131. [Doi:10.11621/pir.2013.03111]
- Camodeca, M., Caravita, S. C., & Coppola, G. (2015). Bullying in preschool: The associations between participant roles, social competence, and social preference. *Aggressive Behavior*, 41(4), 310–21. [Doi:10.1002/ab.21541]

- Gaffney, H., David P. Farrington, D.P., Tfofi, M.M. (2019). Examining the Effectiveness of School-Bullying Intervention Programs Globally: a Meta-analysis. *International Journal of Bullying Prevention*, 1, 14–31. [Doi: 10.1007/s42380-019-0007-4]
- Ghamarani, A., Samadi, M., Taghinejad, M., Shamsi, A. (2016). The Study of the Validity and Reliability of the dark personality scale in students. *Psychological Methods and Models*, 6(20), 73–86. [Doi:20.1001.1.22285516.1394.6.20.5.2]
- Gómez-Ortiz, O., Romera-Félix, E.-M., & Ortega- Ruiz, R. (2017). Multidimensionality of social competence: Measurement of the construct and its relationship with bullying roles. *Revista de Psicodidáctica* (English ed.), 22(1), 37–44. [Doi:10.1387/RevPsicodidact.15702]
- Gao, Y., Tang, S. (2013). Psychopathic personality and utilitarian moral judgment in college students. *Journal Crim just*, 41, 342–349. [Doi:10.1016/j.jcrimjus.2013.06.012]
- Jonason PK, Webster GD. (2010). The dirty dozen: a concise measure of the dark triad. *Psychology Assessment*, 22(2):420.
- Jones, D.N. (2013). What's mine is mine and what's yours is mine: The dark triad and gambling with your neighbor's money. *Journal of Research in Personality*, 47, 563–571. [Doi:10.1016/j.jrp.2013.04.005]
- Jonason, P. K., Webster, G. V. (2012). A protean approach to social influence: Dark Triad personalities and social influence tactics. *Personality and Individual Differences*, 52, 521–526. [Doi:10.1016/j.paid.2011.11.023]
- Juvonen, J., Graham, S., & Schuster, M. (2003). Bullying among young adolescents: The strong, the weak, and the troubled. *Pediatrics*, 112, 1231–1237. [Doi:10.1542/peds.112.6.1231]
- Juvonen, J, Esponzoza & schacter (2016). *Encyclopedia of Mental Health* (Second Edition). Pages 216–221. ISBN: 978-0-12-397753-3.
- Kowalski, R. M., Toth, A., & Morgan, M. (2018). Bullying and cyberbullying in adulthood and the workplace. *Journal of Social Psychology*, 158(1), 64–81. [Doi:10.1080/00224545.2017.1302402]
- Li, J., Fraser, M. W., & Wike, T. L. (2013). Promoting social competence and preventing childhood aggression: A framework for applying social information processing theory in intervention research. *Aggression and Violent Behavior*, 18(3), 357–364. [Doi:10.1016/j.avb.2013.01.001]
- Mohebbi, M., Mirnasab, M., & Wiener, J. (2016). Parental and school bonding in Iranian adolescent perpetrators and victims of bullying. *School Psychology International*, 37(6), 583–605. [Doi:10.1177/0143034316671989]
- Modecki, K.L., Minchin, J., Harbaugh, A.G., Guerra, N. G., & Runions, K. C. (2014). Bullying prevalence across contexts: a meta-analysis measuring cyber and traditional bullying. *Journal of Adolescent Health*, 55, 602–611. [Doi:10.1016/j.jadohealth.2014.06.007]
- Mello, Z. R. & Worrell, F. C. (2007). *The Adolescent Time Inventory-English*. Unpublished scale: University of California, Berkeley.
- Michaeli Manee F., Salehi M., Ahmadi Khouie S. (2017). The dark Triad of personality in convict and non-convicts: Narcissism, Machiavellianism and Psychopathy. *CPAP*; 15 (1):113-126. (Persian) [Doi: 10.22070/cpap.2017.15.1.113]
- Oliveira, F. R., de Menezes, T. A., Irfi, G., & Oliveira, G. R. (2017). Bullying effect on student's performance. *Economia*, 19(1), 57–73. [Doi:10.1016/j.econ.2017.10.001]
- Oyanadel, C., & Buela-Casal, G. (2014). Time perception and psychopathology: Influence of time perspective on quality of life of severe mental illness. *Actas Espanolas de Psiquiatria*, 42(3), 99–107. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24844809/>
- Paulhus DL, Williams KM. (2002). The dark triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of Research in Personality*, 36(6),556–563. [Doi:10.1016/S0092-6566(02)00505-6]
- Przepiorcka, A., Blachnio, A., & Cudo, A. (2019). The role of depression, personality, and future time perspective in internet addiction in adolescents and emerging adults. *Psychiatry Research*, 272, 340–348. [Doi:10.1016/j.psychres.2018.12.086]
- Ramon, M., & Murillo, J. (2011). Latin America: School bullying and academic achievement. *Cepal Review*, 104, 37-
- Shujja, S. and Atta, M. (2011). Translation and Validation of Illinois Bullying Scale for Pakistani Children and Adolescents, *Pakistan Journal of Social and Clinical Psychology*, 9, 79-82.
- Sekol, I., & Farrington, D.P. (2015). Psychological and background correlates of bullying in adolescent residential care. *Journal of Social Work*. Sage Online Publication. [Doi:10.1177/1468017315581530]
- Stead, R., Fekken, G. c., Kay, A., Mcdermott, K. (2012). Conceptualizing the Dark Triad of personality: Links to Social Symptomatology. *Personality and Individual Differences*, 53, 1023-1028.
- Stolarski, M., Matthews, G., Postek, S., Zimbardo, P.G., & Bitner, J. (2013). How we feel is a matter of time: relationships between time perspectives and mood. *Journal of Happiness Studies*, 15(4), 809-827.
- Stanescu, D.F., Iorga, M.E. (2015). An exploratory study regarding the relations between time perspective, achievement motivation and self-regulation. *Management Dynamics in the Knowledge Economy*, 3 (1), 7-24.
- Stapinski, L.A., Montgomery, A.A., Araya, R. (2016). Anxiety, depression and risk of cannabis use: Examining the internalizing pathway to use among Chilean adolescents. *Drug Alcohol Depend*, 166, 109-15. [Doi:10.1016/j.drugalcdep.2016.06.032]
- Soliamani, E. (2018). Effectiveness of life skills training on adaptation and impulsivity (inattention, motor, and disorganization) in bullying students. *Journal of School Psychology*, 6 (4), 45-69. (Persian) [Doi:10.22098/jsp.2018.604]
- Sword, R. M., Sword, R. K., Brunskill, S. R., & Zimbardo, P. G. (2014). Time perspective therapy: A new time-based metaphor therapy for PTSD. *Journal of Loss and Trauma*, 19(3), 197-201. [Doi:10.1080/15325024.2013.763632]
- Tfofi, M.M., Farrington, D. P., Lösel, F., Crago, R. V., & Theodorakis, N. (2016). School bullying and drug use later in life: a meta-analytic investigation. *School Psychology Quarterly*, 31(1), 8–27. [Doi:10.1037/spq0000120]

- United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organisation. (2018). School violence and bullying: global status and trends, drivers and consequences. Paris: UNESCO.
- Vailzadeh Shafagh, S. H., Azadmard, S. H., Aabolghasemi, A., & Hajilo, J. (2017). The role of HEXACO personality dimensions and attachment styles in bullying adolescence adjustment behaviors. *Journal of School Psychology, 6* (3), 153-160. (Persian) [Doi:10.22098/jsp.2017.589]
- Walters, G. D., & Espelage, D. L. (2018). From victim to victimizer: Hostility, anger, and depression as mediators of the bullying victimization–bullying perpetration association. *Journal of School Psychology, 68*, 73–83. [Doi:10.1016/j.jsp.2017.12.003]
- Werner, R. S., Cassidy, K. W., & Juliano, M. (2006). The role of social-cognitive abilities in preschoolers' aggressive behavior. *British Journal of Developmental Psychology, 24*, 775–799. [Doi:10.1348/026151005X78799]
- Worrell, F. C., Mello, Z. R., & International Collaborators. (2015). *Validating Adolescent Time Inventory-Time Attitude scores in samples from eight, no ten countries*. In Z. R. Mello and M. Buhl (Co-Chairs), International studies on time perspective: How thoughts about the past, the present, and the future predict adolescent outcomes. Poster Symposium presented at the biennial meeting of the Society for Research on Child Development, Philadelphia, PA.
- Zimbardo, P. G., & Boyd, J. N. (1999). Time perspective: A valid, reliable individual differences metric. *Journal of Personality and Social Psychology, 77*, 1271–1288. [Doi:10.1037/0022-3514.77.6.1271]
- Zimbardo, P.G., Boyd, J. (2008). *The Time Paradox: The New Psychology of Time That Can Change Your Life*. New York: Free Press.